

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.II.20.638/2011/2.szám

A Szegedi Ítéltábla Dr. Erdélyi Miklós ügyvéd által képviselt felperesnek - a Freidler Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Dr. Freidler Gábor ügyvéd) által képviselt **(település neve) Megyei Jogú Város Önkormányzata** alperes ellen személyiségvédelmi igény érvényesítése iránt indított perében a Csongrád Megyei Bíróság (Szegedi Törvényszék) 2011. szeptember 20. napján kelt 7.P.20.983/2011/6. számú ítélete ellen az alperes 8. sorszám alatt benyújtott fellebbezése alapján lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletét **helybenhagyja.**

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 18.000,- (tizennyolcezer) Ft fellebbezési eljárási költséget.

A feljegyzett 36.000,- (harminchatezer) Ft fellebbezési eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S :

Az alperes a **(honlap neve)** honlapján **(dátum)** napján „**(közlemény címe)**” címmel közleményt jelentetett meg, közzétéve azon személyek nevét, születési dátumát, akik az önkormányzattól támogatást igényeltek, de azt nem vették át, illetve a felajánlott munkát visszautasították. A listában szerepelt a felperes neve is azzal a megjegyzéssel, hogy „közfoglalkoztatását jogellenesen megszüntette”. A felperes neve tévesen került feltüntetésre, mivel a támogatás megszüntetését azért kérte, mert munkaviszonyt létesített.

Az országos médiában az alperes által közzétett lista „szégyenlista” megjelöléssel nagy visszhangot váltott ki, vitatták annak jogszerűségét és etikusságát. Az alperes polgármestere mindvégig a lista közzététele mellett foglalt állást.

Az alperes a peres eljárás során eltávolította a listáról a felperesre vonatkozó adatokat.

A felperes módosított keresetében kérte, a bíróság állapítsa meg, hogy az alperes megsértette a jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát, mert a **(dátum)** napján közzétett ún. szegyenlistában valótlanul állította, hogy közfoglalkoztatását jogellenesen szüntette meg. Kérte továbbá az alperest az általa meghatározott tartalmú nyilatkozat közzétételével elégtételadásra, valamint 500.000,- Ft nem vagyoni kártérítés és annak 2010. július 15. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamata megfizetésére kötelezni. Keresetének indokolása szerint az ún. szegyenlista országosan is nagy visszhangot váltott ki, ismerőseiben megbotránkozást keltett, őt olyanként tüntette fel, mint aki úgy kíván szociális ellátáshoz jutni, hogy törvényben rögzített kötelezettségét megszegi, így az alperes valótlan állításával neki nem vagyoni hátrányt okozott.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Nem vitatta, hogy valótlanul állította a felperesről a közfoglalkoztatási viszony jogellenes megszüntetését, ezért a keresetlevél kézbesítését követően intézkedett az adatok eltávolítása iránt. Álláspontja szerint azonban a felperes nem tett eleget együttműködési kötelezettségének, mert a valótlan közlés észlelését követően azt haladéktalanul nem jelezte, holott amennyiben ezt megteszi, nyomban sor kerülhetett volna nevének törlésére a listáról. E felperesi mulasztást a kárenyhítési kötelezettség megsértéseként értékelte, utalt arra is, hogy a felperes nem bizonyította hátrány bekövetkeztét.

A Csongrád Megyei Bíróság 7.P.21.979/2010/11. számú ítéletével megállapította, hogy az alperes a **(honlap neve)** honlapján **(dátum)** napján „**(közlemény címe)**” címmel közzétett listában valótlanul állította a felperesről, hogy a közfoglalkoztatását jogellenesen megszüntette, ezzel megsértette a felperes jóhírnevét. Kötelezte az ítélet rendelkező részének közzétételére a sérelmezett állítással azonos link alatt azzal, hogy egyidejűleg kérjen a felperestől elnézést, kötelezte továbbá, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 200.000,- Ft-ot annak 2010. július 15. napjától járó késedelmi kamatát, valamint 20.000,- Ft perköltséget. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

Az ítélet ellen benyújtott alperesi fellebbezés folytán eljáró Szegedi Ítélőtábla Pf.II.20.048/2011/3. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletének a jogsértés megállapítására vonatkozó nem fellebbezett részét nem érintette, megfellebbezett rendelkezéseit a perköltség és az eljárási illeték viselésére is kiterjedően hatályon kívül helyezte és ugyanezt a bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította. Nem fogadta el az elsőfokú bíróság azon álláspontját, miszerint a közfoglalkoztatás jogellenes megszüntetésére vonatkozó valótlan tényközlés olyan súlyú megszegésnek, megaláztatásnak minősül, amely alapján köztudomásúnak lehetne tekinteni, hogy a jogsértéssel okozati összefüggésben a felperesnél nem vagyoni kárpótlásra alapot adó károsodás következett be.

Mindebből fakadóan iránymutatása szerint a megismételt eljárásban a felperes személyes meghallgatásával és attól függő további bizonyítás lefolytatásával kell állást foglalni abban a kérdésben, hogy az alperesi jogsértés által a felperest ért immateriális hátrány súlyát, jellegét tekintve indokolja-e, és ha igen, milyen mértékű nem vagyoni kárpótlás megítélését.

A megismételt eljárásban a felperes az elégtételadásra és nem vagyoni kártérítésre irányuló keresetét változatlanul fenntartotta. Állítása szerint életminősége jelentős mértékben megváltozott, pszichés állapotában negatív változások következtek be, emberi kapcsolatai elnehezültek, korábbi tevékenységeit nem folytatja, állandó félelemben van attól, hogy az alperes valótlán tényközlése következtében negatív értékítéletet vált ki a társadalom tagjaiból és hátrányos megítélésben lehet része.

Az alperes ellenkérelme változatlanul a kereset elutasítására irányult. Hangsúlyozta, a valótlán tényközlést önként távolította el honlapjáról, a jogsértést megszüntette, ezért az elégtételadás szükségtelen. Állította, a felperes nem bizonyította, hogy a jogsértés következtében olyan súlyú hátrány érte, amely indokoltá tenné a nem vagyoni kártérítés jogintézményének alkalmazását.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy a 7.P.20.979/2010/11. számú ítéletének megállapítást tartalmazó rendelkezését az ítélet jogerőre emelkedését követő 15 nap alatt tegye közzé honlapján, a sérelmezett állítással azonos link alatt, egyúttal kérjen elnézést a felperestől. Kötelezte továbbá, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 100.000,-Ft-ot és annak 2010. július 15. napjától járó késedelmi kamatát. Az ezt meghaladó keresetet elutasította. Marasztalta az alperest a felperes 12.000,- Ft-ban megállapított perköltségében. Kötelezte a felperest 48.000,- Ft első- és másodfokú eljárási illeték állam javára történő megfizetésére, valamint megállapította, hogy 18.000,- Ft ugyancsak első- és másodfokú eljárási illeték az állam terhéen marad. Határozatának indokolásában kifejtette, az elégtételadás a jogsértés objektív szankciója, s tekintettel arra, hogy a valótlán tartalmú tényközlés az interneten különböző honlapok tárolt változataiban jelenleg is fellelhető, indokolt a jogsértés megtörténtéről ily módon tájékoztatni a közvéleményt. **(tanú neve)** érdektelen tanú vallomása alapján bizonyítottnak fogadta el, hogy a felperesről ismeretségi körében negatív értékítélet alakult ki, továbbá hogy pszichés állapota jelentősen, negatív módon megváltozott: baráti kapcsolatai megszűntek, a társadalmi életben való részvétele elnehezült. Utalt arra, bár azt, hogy pszichés állapotában patológiás változások következtek be orvosszakértői vélemény nem támasztja alá, ez azonban olyan körülmény, amely legfeljebb a kártérítés összecszerúságát befolyásolná. A felperes személyében bekövetkezett negatív

változással 100.000,- Ft kárpótlást ítelt arányban állónak. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. A bizonyítékok köréből a felperes közeli hozzátartozóinak, testvérének és

édesapjának a vallomását kizárta. Az alperes védekezése kapcsán rámutatott, nem vagyoni kártérítés esetén kármegosztásnak nincs helye.

Alperes az ítélet elleni fellebbezésében annak részbeni megváltoztatásával az elégtételadásra és a nem vagyoni kártérítés megfizetésére vonatkozó kereset elutasítását kérte. Változatlanul hivatkozott arra, a felperes feltehetően a 2010. augusztus 12-ét - a keresetlevél keltének időpontját - megelőzően már hosszabb ideje tudott adatai közzétételéről. Hangsúlyozta, a felperes bejelentését követően nevét a listáról nyomban törölte, így amennyiben a felperes aggályát nyomban jelzi, jóval korábban sor kerülhetett volna erre. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem vizsgálta, a valótlan adat közzétételével megvalósult sérelem nagyságát mennyiben befolyásolta az a tény, hogy a valótlan tényállás hosszabb ideig szerepelt az alperesi honlapon. Az elégtételadás körében utalt arra, hogy a Ptk. 84. § (1) bekezdése alapján érvényesíthető igények körét az eset körülményeihez képest kell megállapítani. E tekintetben is jelentőséget kell tulajdonítani a felperes általa kifogásolt magatartásának, amely egyben a Ptk. 4. §-ában írt együttműködési kötelezettség megsértését is jelenti. Változatlan álláspontja szerint a felperes a nem vagyoni károsodását csupán állította, de sem bekövetkeztének tényét, sem pedig az érvényesíteni kívánt kártérítés összegét nem bizonyította. Nem fogadható el az ítéleti álláspont, miszerint egy megyei jogú városban, mint **(település neve)**, „mindenki ismer mindenkit,, s hogy ebből következően a felperest széles körben megbélyegezték, továbbá az sem, hogy a felperest ismerősei csupán a közzététel alapján ítélték meg. A felperes hivatkozott ugyan negatív pszichés változásokra, álláspontja szerint azonban ennek megítélése orvosi kérdés, szakértői vélemény hiányában az nem tekinthető bizonyítottnak. Vitatta, hogy egy valótlan tény téves közzététele miatt a felperes személyisége oly mértékben megváltozott, mint ahogyan azt állította, valamint, hogy a felperes adatainak listán való közzétételéről tudomást szerző valamennyi személy a felperest negatívan ítélte volna meg. Továbbra is hangsúlyozta, hogy a felperes a Ptk. 340. § (1) bekezdésében írt kárenyhítési kötelezettségét megsértette.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint mivel az alperes polgármestere nyilatkozataiban bűnözők és tolvajok között említette azokat, akik a perbeli listán szerepeltek - így őt (a felperest) is - megalapozottan kérheti az alperest elégtételadására kötelezni. Jogi képviselője a másodfokú tárgyaláson előadta, hogy a felperes 2003. óta küzd pszichés panaszokkal, az elsőfokú ítélet kihirdetését követően pánikrohamot kapott, emiatt pszichiátriai kezelés alatt állt. Az erre vonatkozó orvosi dokumentumokat csatolta.

A fellebbezés **nem alapos.**

Az elsőfokú bíróság alapeljárásban hozott és jogerőre emelkedett ítéleti rendelkezésével megállapította az alperesi jogsértést, nevezetesen azt, hogy az

alperes az általa közzétett listában valótlanul állította a felperesről, hogy közfoglalkoztatását jogellenesen szüntette meg. A jogsértés megállapítása mellett az elégtételadás is a személyiségvédelem objektív eszköze. Igénybevételére akkor van lehetőség, ha megállapítható a személyiségi jogsérelem, valamint az, hogy a sérelem és a jogsértő magatartás között okozati összefüggés áll fenn. Közömbös azonban a jogellenes magatartást tanúsító személy jó vagy rosszhiszeműsége, illetve hogy felróhatóan járt-e el, továbbá nincs jelentősége az alperes által a felperes terhére rótt magatartásnak sem. Az elégtételadás erkölcsi jóvátételt jelent, amelyre sor kerülhet szóban, írásban, nyilatkozattal, vagy más megfelelő módon, a nyilvánosság előtt vagy annak kizárásával egyaránt. A mód és a nyilvánosság körének meghatározása során figyelembe kell venni a jogsértés elkövetésének körülményeit, az okozott sérelem súlyát, jellegét, továbbá, hogy az milyen személyi körben vált ismertté. Tény az, hogy az alperes valótlan állítást tett közzé a honlapján, ami a nyilvánosság számára hozzáférhetővé vált, ezért mindenképpen indokolt, hogy nyilvánosságra kerüljön a közlés valótlansága is. A megfelelő elégtételadásának nélkülözhetetlen tartalmi eleme a jogsértés tényének és mibenlétének az ismertetése. E követelményeknek az elsőfokú ítélet rendelkezése mindenben megfelel.

A nem vagyoni kártérítés a személyhez fűződő jogok megsértésének szubjektív szankciója, megállapíthatóságának feltételeit az ítéltábla a Pf.II.20.048/2011/3. számú hatályon kívül helyező végzésében kifejtette. A megismételt eljárás során lefolytatott bizonyítás (felperes személyes meghallgatása, tanúbizonyítás foganatosítása) eredményeként az elsőfokú bíróság a bizonyítékok Pp. 206. § (1) bekezdésén alapuló okszerű mérlegelésével jutott arra a következtetésre, hogy a felperes személyének hátrányos megítélésére alkalmas, valótlan tartalmú közléssel összefüggésben a felperes személyiségében bekövetkezett olyan immateriális hátrány, életminőségének negatív megváltozása, helyzetének elnehezülése, amely indokoltá tette kompenzáció alkalmazását. Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg azt is, hogy a nem vagyoni kár esetén kármegosztásnak nincs helye (BDT. 2009. 158.), azonban az ilyen jellegű károsodás esetén is terheli a károsultat a kárelhárítási és kárcsökkentési kötelezettség, amelynek elmulasztása a nem vagyoni kárpótlás mértékére kihat (BDT. 2005.1285., BDT. 2001.357.). Tény, hogy az alperes a keresetlevél kézbesítését követően törölte a felperes adatait a listáról, miután azt csak tévedés folytán tette közzé, ezért elfogadható azon álláspontja, miszerint erre korábban sor kerülhetett volna, amennyiben a felperes a közzétételt követően az alpereshez fordul. Az alperes polgármesterének nyilatkozatai e tekintetben relevanciával nem bírnak, miután azok a lista közzétételéhez való „ragaszkodását” olyan személyek vonatkozásában fejezik ki, akiknek a neve való tényeken alapulóan került fel arra. Egyetért az ítéltábla az alperesi képviselő másodfokú tárgyaláson tett

azon nyilatkozatával, miszerint a felperes által a másodfokú eljárásban csatolt orvosi dokumentumok nem alkalmasak a perbeli jogsértéssel okozati összefüggésben álló

hátrányok megállapítására, ugyanakkor az elsőfokú bíróság által megállapított nem vagyoni kártérítés összege arányosnak tekintendő a jogsérelem súlyával, annak az elsőfokú eljárásban lefolytatott bizonyítás eredményeként megállapíthatóan felperesre gyakorolt hatásával, értékelve az előzőekben írt felperesi magatartást is.

Mindezekre tekintettel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az eredménytelenül fellebbező alperest a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperes jogi képviselőjével felmerült - a 32/2003. (VIII.22.) IM. rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja, (5) és (6) bekezdése, valamint 4/A. § (1) bekezdése szerint megállapított - másodfokú perköltségének megfizetésére. Az alperes az Itv. 5. § (1) bekezdés b) pontja alapján teljes személyes illetékmentesség kedvezményében részesült, ezért az Itv. 74. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó 6/1986. (VI.26.) IM. rendelet 14. §-a alapján a 13. § (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel a le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

S z e g e d , 2012. február 8.

Dr.Szeghő Katalin sk.	Zanócné dr. Ocskó Erzsébet sk.	Bereczkyné dr. Lengyel Nóra sk.
a tanács elnöke	előadó bíró	táblabíró